

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ

Архітектурно-художній інститут
Кафедра дизайну архітектурного середовища

СИЛАБУС

освітньої компоненти – 2 ВК 12

Навчальна дисципліна – Теоретичні основи дизайну

Освітній рівень	Перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	19	Архітектура і будівництво
Спеціальність	191	Архітектура та містобудування
Освітня програма	Дизайн архітектурного середовища	
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)	
Види аудиторних занять	Лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	графічна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладачі:

Гук Валерій Іванович

докт. техн. наук, проф. каф. Дизайну архітектурного середовища,
guk@odaba.edu.ua

Тюрікова Олена Миколаївна,

к. пед. наук, доц. каф. Дизайну архітектурного середовища,
turikovaelena555@gmail.com

В процесі вивчення даної дисципліни студенти **ЗНАЙОМЛЯТЬСЯ З ЗАГАЛЬНИМИ ЗАКОНОМІРНОСТЯМИ ТА ОСОБЛИВОСТЯМИ АРХІТЕКТУРНО-ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА ОСНОВІ СЕРЕДОВИЩНОГО ПІДХОДУ.**

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних та практичних навичок за професійними дисциплінами першого (бакалаврського) рівня: дизайн архітектурного середовища, архітектурне проектування, історія архітектури.

Диференційовані програмні результати навчання:

знати:

- теорію та історію дизайну як загально-культурного явища
- особливості архітектурного дизайну та його місце в системі дизайнерській діяльності
- теоретичні основи архітектурно-дизайнерської композиції;
- методику композиційних пошуків, прийоми та засоби пошуку образних рішень ДАС;
- методику композиційного аналізу середовищних утворень та їх складових;
- засоби пошуку архітектурно-художнього образу середовищних об'єктів та систем;
- особливості композиційних трансформацій архітектурного середовища;
- засоби переводу функціональної схеми в естетичну площину;

володіти:

- специфікою діяльності в царині архітектурного дизайну
- методикою композиційного аналізу архітектурного середовища та його складових;
- методикою утворення композиції та образу архітектурного середовища;
- методикою композиційної діяльності в архітектурному середовищі різного типу (зокрема, в історико-культурному середовищі);

вміти:

- проводити композиційний аналіз архітектурного середовища та його складових;
- розробляти композиції різних типів архітектурного середовища та його складових;
- застосовувати у творчій діяльності закони і правила композиційної організації простору і форми, а також способи інтерпретації, стилізації, трансформації.
- адаптувати творчу діяльність до вимог і умов споживача.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№п/п	Назва тем	Кількість годин		
		лекції	практичні	самостійна
Розділ І. Художньо-образне моделювання предметного світу				
1.1	Предметне мислення та прагнення гармонії. Гармонізуюча роль дизайну. Типологізація адресатів дизайн- проекту.	4	4	8
1.2.	Засоби пошуку нетривіального рішення. Сміслоутворення. Формоутворення. Культурний зразок в дизайні	4	4	8
Розділ ІІ. Дизайн предметно- просторового середовища				
2.1	Середовищна ситуація як об'єкт проектування. стратегії культурного опанування світу. Структура предметно-	4	4	10

	просторового середовища			
2.2	Мифопоетика сприйняття середовища. Структурні особливості міфопоетичної моделі світу. Міфологеми середовищного сприйняття	4	4	10
2.3	Включення проектування. особливості дизайну предметно-просторового середовища. Параметри естетично півноцінного середовища. Формування дизайн-концепції.	4	4	8
Розділ III. Методика діяльності в архітектурному дизайні				
3.1.	Методика та мета передпроектних та проектних досліджень в архітектурному дизайні	4	4	8
	Всього	24	24	52

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний результат оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Теоретичні основи дизайну» складає 60 та 100 балів і може бути досягнутий наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
Графічна робота	1	30	60
Поточний контроль знань (практичні роботи)	6	30	40
Підсумковий(семестровий) контроль знань	1		
Разом		60	100

Практичні роботи виконуються за розділами:

Розділ I. Художньо-образне моделювання предметного світу-2

Розділ II. Дизайн предметно- просторового середовища-3

Розділ III. Методика діяльності в архітектурному дизайні-1

та представляють собою вправи на вирішення певних дизайнерських завдань
Вихідний матеріал завдань завдається викладачем або пропонується студентом.

Наприклад, ПР1 може бути виконана як утворення соціального паспорту середовища на основі аналізу середовищного споживача. Або утворення системи вимог до середовища на основі специфіки урахування вимог користувачів.тощо.

Практичні роботи представляється до заліку у вигляді альбому клаузур, та/ або аркушу конкурсної експозиції 800*600х, до яких входять:

1. Вихідні дані існуючої середовищної ситуації. Структурно- візуальний склад.
2. Композиційний аналіз певного архітектурного середовища або фрагментів

- середовища.
3. Схеми сценарного моделювання середовищних процесів.
 4. Варіанти композиційних пошуків. Об'ємно-просторова композиція.
 5. Виявлення та відбір засобів формування емоційного знаку середовища (ескізування на основі аналізу світового досвіду). Виявлення художньо-образних тем в середовищі.
 6. Композиційна схема оновленого середовища. Структурні компоненти. Акцентно-домінантний склад.
 7. Видові точки з різних ракурсів. Макет.

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Основна література

- 1 Коровкіна Г. А. Архітектурна композиція : конспект лекції (для студентів 1 курсу денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Архітектура» спеціальності 191 – Архітектура та містобудування) / Г. А. Коровкіна, Л. О. Богданова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 117 с.
- 2 Мельник Н.В. Методичні вказівки до виконання графічної роботи з дисц. "Архітектурна композиція" : Для студентів освітнього рівня «бакалавр» спец. 191 – «Архітектура та містобудування». - Одеса: ОДАБА, 2019. – 16 с.
- 3 Михайлова Р.Д. Конструктивізм як метод та стилістичний напрям //100 років сучасності: ідей Баухауз та українського авангарду у сучасному дизайні та дизайн-освіті: матер. всеукр. наук.-практ. конф., 2—3 квітня 2020 р. / МОН України, Київ. нац. ун-т культури і мист.; редкол.: Удріс-Бородавко Н., Болтенков А., Чистіков О. — к., 2020. — с. 13—17.
- 4 Осиченко Г.О. Дизайн міських просторів: конспект лекцій для студентів 1 курсу спеціальності 191 -Архітектура та містобудування освітня програма підготовки магістрів «Дизайн архітектурного середовища» / Харків: ХНУМГ ім.О.М.Бекетова, 2021.-85с.

Допоміжні джерела інформації

1. Богданова Л.О., Коровкіна Г.А. Конспект лекцій з дисципліни «Композиція» (для практичних занять та самостійної роботи студентів 1 курсу спеціальності 191 — Архітектура та містобудування. Архітектура) /

- Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. — Харків, 2017. — 115 с.
2. Крижановська Н.Я. Дизайн предметно-просторового середовища: конспект лекцій (для студентів денної форми навчання освітнього рівня «магістр2 за спеціальністю 191-Архітектура та містобудування освітньої програми «Дизайн архітектурного середовища \ Н.Я.Крижановська; ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2018.-36с.
 3. Основи дизайну архітектурного середовища: підручник / В. О. Тимохін, Н. М.Шебек, Т. В. Малік та ін. - К.: КНУБА, 2010. - 400 с.
 4. Тюрікова О.М., Денисенко Ю.М. Особливості художньо - дизайнерської діяльності в архітектурному середовищі Збірник наукових праць «Региональные проблемы архитектуры и градостроительства»: Випуск № 13-14 / під ред. В.П. Уреньова. – Одеса: Астропринт, 2012.– С. 151-157
 5. Тюрікова О.М., Мельник Н.В. Засоби та прийоми середовищної сценографії. Збірник наукових праць «Проблеми теорії та історії архітектури України». - Одеса: ОДАБА, 2014. - №14. – С. 194-200.
 6. Тюрікова О.М., Мельник Н.В. Художньо-дизайнерська інтерпретація твору мистецтва в архітектурному середовищі Збірник наукових праць «Проблеми теорії та історії архітектури України».- Одеса: ОДАБА, 2015. - №15. – С. 159-163
 7. Тюрікова О.М., Погорелов О.А. Арт-дизайн в сучасній проектній практиці дизайнерів архітектурного середовища (ДАС) Збірник наукових праць «Проблеми теорії та історії архітектури України». - Одеса: ОДАБА, 2016. - №16. – С. 119-124
 8. Тюрікова О.М., Погорелов О.А. Особливості реалізації середовищного підходу в художньо-професійній діяльності дизайнерів архітектурного середовища. Збірник наукових праць «Проблеми теорії та історії архітектури України».- Одеса: ОДАБА, 2018. - №18. – С. 292-299.
 9. Тюрікова О.М. Сутність середовищної сценографії в професійній діяльності дизайнера архітектурного середовища. Збірник наукових праць «Проблеми теорії та історії архітектури України». - Одеса: ОДАБА, 2013. - №13. – С. 198-202.